

МЕТОДИКА

за определяне на лихвен процент по кредити в лева, предоставяни на бизнес клиенти на Алианц банк България АД

I. Предмет

Методиката регламентира начина на използване на Базов депозитен индекс за юридически лица (БДИЮЛ) като референтен лихвен процент на „Алианц Банк България“ АД (Банката) по кредити, деноминирани в левове, както и начина на прилагането му и на периодичната му промяна.

II. Обхват

БДИЮЛ представлява референтен лихвен процент, приложим по кредити с променлива лихва, деноминирани в левове и отпускани от Банката на бизнес клиенти - юридически лица в т.ч. нефинансови предприятия, финансови институции, бюджетни предприятия и нетърговски организации, обслужващи домакинствата; както и земеделски производители, свободни професии, ЕТ.

III. Източник на данни и начин на изчисляване на БДИЮЛ

Източникът на данни за БДИЮЛ е Лихвената статистика на Българска Народна Банка (БНБ) и по-конкретно:

„Лихвени проценти и обеми по салда по овърнайт-депозити, срочни депозити и депозити, договорени за ползване след предизвестие, на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства“ от Лихвената статистика на Българската народна банка публикувана на интернет страницата на БНБ: <http://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StIRInterestRate/index.htm#>

и, за краткост, наричана оттук нататък „Таблицата“.

БДИЮЛ представлява среднопретеглен лихвен процент по целия обем на левови депозити на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства в банковата система в Република България.

Тъй като към датата на приемане на методиката, БНБ не изчислява агрегираната стойност на лихвения процент въз основа на целия обем депозити на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства в банковата система в България, Банката го изчислява изцяло въз основа на данни от Таблицата от Лихвената статистика, както следва:

А) Идентифицират се категориите клиенти и видовете депозити, които събрани заедно, изчерпват всички левови депозити от Лихвената статистика.

Към датата на приемане на настоящата Методика това са следните колони от Таблицата:

- Нефинансови предприятия:
 - ✓ Овърнайт-депозити, в левове;
 - ✓ Срочни депозити, в левове, над 1 ден до 2 години;
 - ✓ Срочни депозити, в левове, над 2 години;
 - ✓ Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, до 3 месеца;
 - ✓ Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, над 3 месеца;
- Домакинства:
 - ✓ Овърнайт-депозити, в левове;
 - ✓ Срочни депозити, в левове, над 1 ден до 2 години;
 - ✓ Срочни депозити, в левове, над 2 години;
 - ✓ Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, до 3 месеца;
 - ✓ Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, над 3 месеца;

Останалите категории депозити в лева в Таблицата:

- ✓ Нефинансови предприятия, в левове, над 1 ден до 1 месец, над 1 месец до 3 месеца, над 3 месеца до 6 месеца, над 6 месеца до 12 месеца и над 1 до 2 години и
- ✓ Домакинства, в левове, над 1 ден до 1 месец, над 1 месец до 3 месеца, над 3 месеца до 6 месеца, над 6 месеца до 12 месеца и над 1 до 2 години

се игнорират за целите на калкулацията, тъй като те са представени агрегирано в категорията „Срочни депозити, в левове, над 1 ден до 2 години“.

Б) За целите на изчислението се вземат за съответния (един и същи) месец, съответстващите на всяка от изброените в б.А категории стойности на ефективен годишен процент (представен в Таблицата като число до четвъртия знак след десетичната запетая) и съответно обеми (представени в Таблицата в млн. лева до петия знак след десетичната запетая).

Стойностите на ефективния годишен лихвен процент и съответните обеми за съответния (един и същи) месец са представени в два отделни реда. Първият ред, съответстващ на ефективен годишен процент съдържа стойностите за усредняване, а вторият ред съответстващ на обемите съдържа теглата на всяка една стойност.

В) За всяка от категориите (колоните) по т.А, се умножават двете стойности от редовете по т.Б, т.е. ефективният годишен лихвен процент за съответната категория и съответния месец по обема за същата категория и същия месец, представляващ неговото тегло.

Г) Получените произведения по т.В се сумират.

Д) Отделно се сумират само теглата (обемите в млн. лева от Таблицата) за всяка от категориите (колоните от Таблицата), за същия месец по т.А.

Е) Резултатът по т.Г се разделя на резултата по т.Д.

Ж) Полученият по т.Е резултат се закръгля до втория знак след десетичната запетая.

Формулата за изчисление на БДИЮЛ, описана от б. А до б. Ж е следната:

БДИЮЛ= (ЕГП1*Т1+ ЕГП2*Т2+ ЕГП3*Т3+ ЕГП4*Т4+ ЕГП5*Т5+ ЕГП6*Т6+ ЕГП7*Т7+ ЕГП8*Т8+ ЕГП9*Т9+ ЕГП10*Т10)

(Т1+Т2+Т3+Т4+Т5+Т6+Т7+Т8+Т9+Т10)

Където:

- ЕГП1 е ефективен годишен процент за съответния месец на Нефинансови предприятия, Овърнайт-депозити, в левове;
- ЕГП2 е ефективен годишен процент за съответния месец на Нефинансови предприятия, Срочни депозити, в левове, над 1 ден до 2 години;
- ЕГП3 е ефективен годишен процент за съответния месец на Нефинансови предприятия, Срочни депозити, в левове, над 2 години;
- ЕГП4 е ефективен годишен процент за съответния месец на Нефинансови предприятия, Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, до 3 месеца;
- ЕГП5 е ефективен годишен процент за съответния месец на Нефинансови предприятия, Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, над 3 месеца;
- ЕГП6 е ефективен годишен процент за съответния месец на Домакинства, Овърнайт-депозити, в левове;
- ЕГП7 е ефективен годишен процент за съответния месец на Домакинства, Срочни депозити, в левове, над 1 ден до 2 години;
- ЕГП8 е ефективен годишен процент за съответния месец на Домакинства, Срочни депозити, в левове, над 2 години;
- ЕГП9 е ефективен годишен процент за съответния месец на Домакинства, Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, до 3 месеца;
- ЕГП10 е ефективен годишен процент за съответния месец на Домакинства, Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, над 3 месеца;
- Т1 е салдо за съответния месец на Нефинансови предприятия, Овърнайт-депозити, в левове;
- Т2 е салдо за съответния месец на Нефинансови предприятия, Срочни депозити, в левове, над 1 ден до 2 години;
- Т3 е салдо за съответния месец на Нефинансови предприятия, Срочни депозити, в левове, над 2 години;
- Т4 е салдо за съответния месец на Нефинансови предприятия, Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, до 3 месеца;
- Т5 е салдо за съответния месец на Нефинансови предприятия, Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, над 3 месеца;
- Т6 е салдо за съответния месец на Домакинства, Овърнайт-депозити, в левове;
- Т7 е салдо за съответния месец на Домакинства, Срочни депозити, в левове, над 1 ден до 2 години;
- Т8 е салдо за съответния месец на Домакинства, Срочни депозити, в левове, над 2 години;
- Т9 е салдо за съответния месец на Домакинства, Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, до 3 месеца;

- T10 е салдо за съответния месец на Домакинства, Депозити, договорени за ползване след предизвестие, в левове, над 3 месеца;

Нагледен пример за съответната калкулация на стойността на БДИЮЛ на база данни към месец май 2018 год. е илюстриран по-долу:

ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ И ОБЕМИ ПО САЛДА ПО ОВЪРНАЙТ-ДЕПОЗИТИ, СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ И ДЕПОЗИТИ, ДОГОВОРЕНИ ЗА ПОЛЗВАНЕ СЛЕД ПРЕДИЗВЕСТИЕ, НА СЕКТОРИ НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ДОМАКИНСТВА ^{1, 2}																					
	Овърнайт-депозити ³	Нефинансови предприятия							Домакинства												
		Срочни депозити							Депозити, договорени за ползване			Срочни депозити						Депозити, договорени за ползване			
		в левове							в левове			в левове						в левове			
в левове	над 1 ден до 2 години							над 2 години	до 3 месеца	над 3 месеца	над 1 ден до 2 години						над 2 години	до 3 месеца	над 3 месеца		
	над 1 ден до 1 месец	над 1 до 3 месеца	над 3 до 6 месеца	над 6 до 12 месеца	над 1 до 2 години	над 1 ден до 1 месец	над 1 до 3 месеца				над 3 до 6 месеца	над 6 до 12 месеца	над 1 до 2 години								
ефективен годишен процент																					
2018	V	0.01650	0.20610	0.21	0.25	0.14	0.17	0.99	1.30950	0.13320	0.00000	0.02290	0.22200	0.02	0.05	0.13	0.28	0.72	1.7339	0.0632	0.0000
обем в млн. лв.																					
2018	V	11384.99200	1817.95300	275.5	391.6	172.6	943.3	35.0	48.78800	5.72300	0.00000	10206.61300	11334.18300	2166.0	1059.1	1735.4	5464.9	908.8	1074.62900	7184.42900	0.00000

Пример: Към месец май 2018 год., стойностите за осредняване са в жълтите клетки, а съответните им тегла – в сините клетки. Калкулацията е следната:

$$\text{БДИЮЛ} = (0.01650 * 11384.992 + 0.2061 * 1817.953 + 1.3095 * 48.788 + 0.1332 * 5.723 + 0 * 0 + 0.0229 * 10206.613 + 0.222 * 11334.183 + 1.7339 * 1074.629 + 0.0632 * 7184.429 + 0 * 0) / (11384.992 + 1817.953 + 48.788 + 5.723 + 0 + 10206.613 + 11334.183 + 1074.629 + 7184.429 + 0)$$

Получената среднопретеглена стойност се закръгля до втория знак след десетичната запетая и резултатната стойност на индекса е 0,13 (в%)

При калкулирането на стойността на БДИЮЛ, видно от описанието по-горе, Банката не упражнява никаква собствена преценка, като единствено прилага общоприетата формула за изчисляване на среднопретеглена стойност към публикувани от БНБ статистически данни.

В случай на промяна на формата на представяне на Лихвената статистика, по отношение на категориите клиенти и/или видове депозити, Банката ще адаптира изчисленията към новия формат, като във всеки случай крайният резултат ще бъде изчислен среднопретеглен лихвен процент по целия обем на левови депозити на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства в банковата система в България.

Ако в даден бъдещ момент БНБ започне да изчислява и публикува този най-агрегиран показател, покриващ целия обем на левови депозити на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства, Банката ще пристъпи към директното му използване, като единствено ще прилага закръгляване до втория знак след десетичната запетая, в случай, че БНБ не го е направила.

IV. Ред и честота на обявяване и период на валидност на БДИЮЛ:

На своята интернет страница

<http://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StIRInterestRate/index.htm#>

БНБ публикува Лихвената статистика преди края на всеки календарен месец, на база на данни към предходния месец.

Банката обявява новата стойност на БДИЮЛ, въз основа на публикуваните от БНБ статистически данни към последния наличен в Таблицата месец, следвайки описаната в т.3 (по-горе) методика, и я публикува на своята интернет страница www.allianz.bg в първия работен ден на следващия календарен месец.

Така изчислената и обявена стойност на БДИЮЛ се прилага, считано от 25-то число на календарния месец, следващ публикуването на съответните статистически данни от БНБ, до 24-то число на следващия календарен месец.

Пример:

- 27 юли: БНБ публикува Лихвената статистика, с последни данни към месец юни, на своята интернет страница.
- 1 август (а ако тази дата е почивен ден за Република България – първият следващ работен ден): Банката публикува на своята интернет страница съответната нова стойност на БДИЮЛ, изчислена на база на публикуваните от БНБ на 27 юли данни.
- 25 август: новата стойност на БДИЮЛ, валидна до 24 септември, влиза в сила.

Настоящата Методика е приета на заседание на Управителния съвет на "Алианц Банк България" АД, проведено на 29.06.2018 год. и влиза в сила от 01.07.2018 год.

Методиката е имплементирана и съставлява елемент от План за действие, изготвен от "Алианц Банк България" АД съгласно чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014.